

Apliecības sociālo garantiju nodrošināšanai izsniegšanas kārtība

Publicēts: 08.06.2021.

MK noteikumi Nr.857 „Noteikumi par sociālajām garantijām bārenim un bez vecāku gādības palikušajam bērnam, kurš ir ārpusģimenes aprūpē, kā arī pēc ārpusģimenes aprūpes beigšanās” (15.11.2005) (turpmāk - noteikumi).

Tiesības saņemt apliecību

Bāriņtiesa, kas pieņēmusi *lēmumu par bērna ārpusģimenes aprūpi*, izsniedz vienota parauga apliecību sociālo garantiju nodrošināšanai:

1) bērnam vecumā no 7 gadiem līdz pilngadībai,

Pirmo reizi apliecību izsniedz un tās derīguma termiņu (ne ilgāku par 3 gadiem) nosaka bāriņtiesa, kas pieņēmusi lēmumu par bērna ārpusģimenes aprūpi.

Atkārtoti apliecību izsniedz un tās derīguma termiņu (ne ilgāku par 3 gadiem) nosaka bāriņtiesa atbilstoši ārpusģimenes aprūpes pakalpojumu sniedzēja atrašanās vietai vai tās izglītības iestādes atrašanās vietai, kurā mācās pilngadību sasniegušais bērns.

2) pilngadību sasniegušajam bērnam līdz 24 gadu vecumam.

Pilngadību sasniegušajam bērnam apliecību izsniedz, ja izpildās visi tālāk minētie priekšnosacījumi:

- bērns mācās kādā no Izglītības likumā noteiktajām izglītības pakāpēm (pamatizglītība, vidējā izglītība, augstākā izglītība) un
- bērns saskaņā ar izglītības jomu regulējošajos normatīvajos aktos noteikto kārtību sekmīgi apgūst izglītības programmu.

Pilngadību sasniegušajam bērnam apliecību izsniedz katru gadu *līdz attiecīgā mācību gada 1.oktobrim*.

Apliecības izgatavošanu pēc bāriņtiesas pieprasījuma nodrošina Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcija (turpmāk – inspekcija). Apliecības bāriņtiesām izsniedz bez maksas.

Bāriņtiesa inspekcijai iesniedz sekojošus dokumentus:

1. pieprasījumu apliecības izgatavošanai
2. bērna fotogrāfiju (3 x 4 cm);
3. apliecinātu bāriņtiesas lēmuma par bērna ārpusģimenes aprūpi kopiju vai norakstu.

Pilngadību sasniegušajam bērnam, papildus iesniedz izglītības iestādes izziņu, kas apliecina, ka minētais bērns mācās un saskaņā ar izglītības jomu regulējošajos normatīvajos aktos noteikto kārtību sekmīgi apgūst attiecīgo izglītības programmu šajā iestādē.

Ja apliecība nozaudēta, atņemta vai bojāta, bāriņtiesa inspekcijā iesniedz apliecības pieprasījumu un bērna vai viņa likumiskā pārstāvja rakstisku paskaidrojumu.

Saņemot jauno apliecību, iepriekš izdotā apliecība jāiesniedz inspekcijai divu nedēļu laikā.

Septiņu darbdienu laikā pēc bērna ārpusģimenes aprūpes izbeigšanās bāriņtiesa par to rakstiski informē inspekciju, pievienojot dokumentu, kas pamato ārpusģimenes aprūpes izbeigšanos, un iepriekš izsniegto apliecību.

Atvieglojumi bērnam pirms un pēc pilngadības sasniegšanas

Bērnam un pilngadību sasniegušajam bērnam, uzrādot apliecību, ir tiesības izmantot braukšanas maksas atvieglojumus sabiedriskajā transportā.

Katra pašvaldība savos saistošajos noteikumos ir tiesīga noteikt papildu atvieglojumus bērnam, kā arī pilngadību sasniegušajam bērnam.

Citi paskaidrojumi

Bārenis - bērns, kura vecāki ir miruši vai likumā noteiktajā kārtībā atzīti par mirušiem (Bērnu tiesību aizsardzības likuma 1.panta 1.punkts).

Bez vecāku gādības palicis bērns- bērns, kura vecāki nav zināmi, ir pazuduši vai ilgstošas slimības dēļ nespēj realizēt aizgādību vai kura vecākiem pārtrauktas vai atņemtas aizgādības tiesības (Bērnu tiesību aizsardzības likuma 1.panta 2.punkts).

Saskaņā ar Bērnu tiesību aizsardzības likuma 43.panta otrajā daļā noteikto tiesības uz sociālajām garantijām personai saglabājas ne ilgāk kā līdz 24 gadu vecuma sasniegšanai.

Apliecības derīguma termiņa noteikšanas *piemēri*

Nepilngadīgam bērnam apliecību izsniedz uz trīs gadiem, līdz ar to termiņš nosakāms ne ilgāks par trīs gadiem, ņemot vērā attiecīgā pieprasījuma datumu, kā arī bērna dzimšanas datus.

Piemērs:

pieprasījums datēts: 2022. gada 19. augusts.

bērna dzimšanas dati: 2011. gada 22. aprīlis.

nosakāmais termiņš: 2025. gada 19. augusts.

Gadījumā, ja bērns kļūst pilngadīgs pirms trīs gadu perioda, termiņš nosakāms līdz bērna pilngadībai.

Piemērs:

pieprasījums datēts: 2022. gada 19. augusts.

bērna dzimšanas dati: 2005. gada 18. maijs.

nosakāmais termiņš: 2023. gada 17. maijs (viena diena pirms pilngadības).

Pilngadību sasniegušajam bērnam apliecību izsniedz katru gadu līdz attiecīgā mācību gada 1.oktobrim.

Piemērs:

pieprasījums datēts: 2022. gada 25. jūnijs.

bērna dzimšanas dati: 2004. gada 20. jūnijs.

nosakāmais termiņš: 2022. gada 1. oktobris.

Izglītības programma, kuru apgūst pilngadību sasniegušais bērns

Vienlaikus informējam, ka inspekcijas praksē ir gadījumi, kad bāriņtiesas pieprasa izgatavot apliecību pilngadību sasniegušam bērnam, kurš privātajā izglītības iestādē (piemēram, mācību centri) apgūst profesionālās tālākizglītības programmu, pēc kuras apguves izglītojamais saņem profesionālās kvalifikācijas apliecību konkrētā specialitātē vai profesionālās pilnveides izglītības programmu, kuras ietvaros izglītojamais apgūst darba tirgus prasībām atbilstošas sistematizētas attiecīgas profesionālās zināšanas un prasmes. (Piemēram, pilngadību sasniedzis bērns mācību centrā „BUTS” apgūst profesionālās tālākizglītības programmu specialitātē „Autoelektriķis”).

Ievērojot minēto, paskaidrojam, ka saskaņā ar normatīvajiem aktiem par vispārējo izglītību, gadījumos, ja bērns izglītojas akreditētā (nevis licenzētā) izglītības programmā, uzskatāms, ka viņš turpina izglīties atbilstoši Izglītības likumā noteiktajām izglītības pakāpēm. Katra izglītības programma akreditācijas procesā iegūst savu izglītības programmas kodu atbilstoši Ministru kabineta 2008. gada 2. decembra noteikumiem Nr. 990 „Noteikumi par Latvijas izglītības kvalifikāciju”, kas atbilst kādām no izglītības pakāpēm. Par to, vai izglītības programma ir akreditēta, informāciju var iegūt Izglītības kvalitātes valsts dienesta mājas lapā <https://ikvd.gov.lv/registracija/registri/> (sadaļā „Reģistrācija”). Tādējādi, saņemot, piemēram, izziņu, ka bērns apgūst profesionālās tālākizglītības programmu vai profesionālās pilnveides izglītības programmu attiecīgā izglītības iestādē, bāriņtiesa, izvērtējot, vai ir pamats sniegt inspekcijā konkrētu pieprasījumu, ņem vērā, vai attiecīgā izglītības programma ir akreditēta, vienlaikus ievērojot arī noteikumu 7. punktā minētos nosacījumus, proti, pilngadību sasniegušais bērns turpina mācības un izglītības programmu apgūst sekmīgi. Detalizētāku informāciju par izglītības programmu akreditāciju un akreditēto izglītības programmu reģistru var iegūt, sazinoties ar Izglītības un zinātnes ministriju (Profesionālās izglītības un vispārējās izglītības departamentu) un Izglītības kvalitātes valsts dienestu.

Apliecības sociālo garantiju nodrošināšanai elektroniska iesniegšanas iespēja.

Iesniedzot elektroniskos dokumentus, jāizmanto pielikumā esošā pieprasījuma anketa (Word dokuments “apliecibas_pieprasijums.docx”) un jāpievieno nepieciešamās dokumentu elektroniskās kopijas. Fotogrāfiju vēlams sūtīt (JPEG; JPG; BMP; PNG; TIF; TIFF) formātā.

Dokumenti jāparaksta ar drošu elektronisko parakstu un laika zīmogu.

Ja tiek izmantots latvija.lv “iesniegums iestādei”, tad elektronisks paraksts nav jāizmanto – persona tiek identificēta izmantojot latvija.lv autentificēšanos un dokumentus pieņemsim no bāriņtiesu priekšsēdētējiem un to pilnvarotajām personām Pilnvarā, kura jānosūta inspekcijai, jānorāda pilnvarojamās personas dati un mērķis – apliecību pieprasījumu sagatavošana un iesniegšana, kā arī pilnvaru termiņš nedrīkst būt ilgāks par bāriņtiesas pilnvaru termiņu!

Pievērsiet uzmanību anketas aktuālajai versijai, vienmēr izmantojiet jaunāko! Par turpmākām izmaiņām būs informācija arī aktualitātēs!

Apliecības izgatavošana un saņemšana

Inspekcija piecu darbdienu laikā, kopš bāriņtiesas pieprasījuma un visu iesniedzamo dokumentu saņemšanas, nodrošina apliecības izgatavošanu un izsniedz to pieprasītājam / vai nosūta pa pastu ierakstītā pasta sūtījumā uz pieprasītāja norādīto adresi.

Par apliecības saņemšanas veidu bāriņtiesai jāinformē inspekcija, izdarot savu izvēli pieprasījuma veidlapā, proti, jāveic speciāla atzīme - Apliecības saņemšanas veids (atzīmēt ar x):

inspekcijā

ierakstītā pasta sūtījumā (norādot bāriņtiesas adresi)

Izgatavotās apliecības var saņemt inspekcijas telpās Rīgā, Ventspils ielā 53, katru darba dienu no plkst. 8:30 līdz 17:00 (pirmdienās līdz plkst. 18:00, piektdienās līdz plkst. 16:00). Pirmssvētku dienās darba laiks no plkst. 8:30 līdz 14:00.

Apliecības var saņemt bāriņtiesas priekšsēdētājs vai viņa pilnvarota persona.

Pilnvaras nepieciešamas arī bērniem pēc pilngadības sasniegšanas, kas paši vēlas izņemt savas apliecības inspekcijā.

Pilnvaras termiņu lūgums norādīt ne ilgāku par apliecības izsniegšanas gada 31. decembri.

Vienlaikus vēršam uzmanību, ka personai, kura ierodas inspekcijā saņemt izgatavoto apliecību, līdzī jābūt personu apliecinošam dokumentam.

Pēc apliecības saņemšanas bāriņtiesas priekšsēdētājs (vai viņa pilnvarotā persona) ir patstāvīgi atbildīgs par izsniegtajā apliecībā norādīto personas datu tālāku aizsardzību. Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2016/679 (2016.gada 27.aprīlis) par fizisko personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46 EK (Vispārīgā datu aizsardzības regula) 4.panta 12.punkts nosaka, ka "personas datu aizsardzības pārkāpums" ir drošības pārkāpums, kura rezultātā notiek nejauša vai nelikumīga nosūtīto, uzglabāto vai citādi apstrādāto personas datu iznīcināšana, nozaudēšana, pārveidošana, neatļauta izpaušana vai piekļuve tiem.

Neskaidrību gadījumā zvaniet

Ar apliecību *elektronisko iesniegšanu* saistītos jautājumus var noskaidrot, zvanot pa tālruni 67 359 136.

Radušos jautājumus, kas saistīti ar *apliecības pieprasījuma sagatavošanu, nepieciešamo dokumentu iesniegšanu apliecības izgatavošanai, kā arī tiesībām saņemt apliecību*, var noskaidrot, zvanot pa tālruni 67 359 136 vai 67 359 154.

Ar apliecību *izgatavošanu* un *izsniegšanu* saistītos jautājumus var noskaidrot, zvanot pa tālruni 67 359 136 vai 67 359 128.

2022. gada 7. septembrī

 [Apliecības sociālo garantiju nodrošināšanai pieprasījums](#)

<https://www.bti.gov.lv/lv/apliecibas-socialo-garantiju-nodrosinasanai-izsniegšanas-kartiba>